

Lesson plan

نام درس: اصول و فنون تعداد واحد: ۱/۵ واحد نوع واحد: تئوری عملی بالینی

زمان برگزاری: مطابق برنامه هفتگی دانشکده تعداد جلسات: ۱۷ جلسه ترم و رشته: ترم ۱ پرستاری

نام مدرسین: سرکار خانم دکتر محبوبه خواجه، سرکار خانم نسرین فدائی اقدام، سرکار خانم مریم ایمانی، جناب آقای

امیرحیدر بخشی عرب محل اجرا: دانشکده پرستاری تعداد دانشجویان: سال

تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳ آدرس الکترونیکی استاد: fadae_n@shmu.ac.ir

شرح درس:

این درس به عنوان درسی پایه ارائه می‌گردد و هدف از آن آماده سازی دانشجوی پرستاری برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی است. در این درس دانشجوی پرستاری قادر است ضمن آشنای با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان در بالین، در راستای ارتقا، تامین و حفظ سلامت آن‌ها از تفکر خلاق در به کار گیری فرایند پرستاری بهره جوید و همواره رعایت قوانین، مقررات، اخلاق و ارتباط حرفه‌ای و احکام اسلامی را مد نظر قرار دهد.

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجوی پرستاری با مفاهیم اساسی مرتبط با ارائه مراقبت به مددجویان در چارچوب فرایند پرستاری و کسب توانایی های لازم به منظور اجرای روش‌های بالینی پرستاری با تکیه بر رعایت قوانین، مقررات، اخلاق، ارتباطات حرفه ای و بکار گیری احکام اسلامی.

شماره جلسات	مدرس	رئوس مطالب	اهداف اختصاصی	حیطه	روش تدریس	نوع وسیله آموزشی	فعالیت دانشجوی
۱	سرکار خانم دکتر خواجه	آشنایی با مراقبتهای پرستاری قبل و بعد از عمل	<p>در پایان از دانشجو انتظار می‌رود:</p> <ol style="list-style-type: none"> اصطلاحات کلیدی این مبحث را تعریف نمایند. مفهوم مراقبت پرستاری قبل از عمل جراحی را شرح دهند. بین طبقه بندی های جراحی و انواع بیهوشی تفاوت قائل شوند. عوامل مورد نظر در بررسی مددجویان قبل از عمل جراحی را لیست نمایند. موارد مهم برای یک مددجو را که برای عمل جراحی آماده شده لیست نماید. تفاوت مراقبت پرستاری در عملیات مختلف جراحی شرح دهند. دلایل اقدامات پرستاری جهت پیشگیری از عوارض بعد از عمل را توضیح دهند. 	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۲	سرکار خانم دکتر خواجه	شناخت مفاهیم حرکت و بی حرکتی	<ol style="list-style-type: none"> حرکت و بی حرکتی را شرح دهند. مزایا و خطرات استراحت در تخت را مورد بحث و بررسی قرار دهند. تغییرات در میزان سوخت و ساز همراه با بی حرکتی را بشناسند. تغییرات فیزیکی و اسکلتی عضلانی همراه با بی حرکتی را نام ببرند. عوامل موثر بر تشکیل زخم فشاری را مورد بحث قرار دهند. تأثیرات روانی اجتماعی و رشد را در بی حرکتی شرح دهند. بررسی و شناخت و سایر مراحل فرآیند پرستاری را در مددجوی بی حرکت فهرست نمایند. معیارهای ارزشیابی برای مددجو بی حرکت را بیان کنند. <p>اصطلاحات کلیدی این مبحث را تعریف نمایند.</p>	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۳	سرکار خانم فدائی اقدام	شناخت و مفهوم ساکشن کردن	<ol style="list-style-type: none"> مفهوم و علت ساکشن کردن بیمار را تعریف نمایند. راهها و روشهای ساکشن کردن را شرح بدهند. مزایا و معایب ساکشن کردن را شرح بدهند. فرآیند پرستاری را هنگام ساکشن کردن بیمار شرح دهند. 	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۴	سرکار خانم فدائی اقدام	مفهوم اکسیژن درمانی	<ol style="list-style-type: none"> مفهوم اکسیژن رسانی به بیمار را تعریف نمایند. راههای مختلف اکسیژن رسانی را بدانند و مزایا و معایب هر روش را شرح دهد. فرآیند پرستاری را در هنگام اکسیژن درمانی به بیمار را شرح دهد. 	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۵	سرکار خانم فدائی اقدام	شناخت مفهوم تغذیه در	<ol style="list-style-type: none"> اصطلاحات کلیدی این مبحث را تعریف کند. اهمیت هر کدام از ۵ گروه غذایی را برای تغذیه بخوبی شرح دهد. 	شناختی	سخنرانی و بحث	ماژیک و وایت برد-	حضور منظم در جلسات

		مراقبت از مددجویان	<p>۳. اهمیت تعادل بین جذب انرژی و نیاز به انرژی را شرح دهد.</p> <p>۴. اهمیت چربی های اشباع و غیر اشباع را شرح دهد.</p> <p>۵. خوردن غذا براساس رژیم را شرح دهد و ارزش مواد غذایی را توضیح دهد.</p> <p>۶. اختلاف بین نیازهای تغذیه ای در سنین مختلف رشد و تکامل را شرح دهد.</p> <p>۷. فرآیند شروع و ادامه تغذیه از طریق لوله را شرح دهد.</p> <p>۸. روش های جلوگیری از بروز عوارض ناشی از تغذیه داخل وریدی را شرح دهد.</p>		گروهی	کامپیوتر- دیتا پروژکتور	مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۶	سرکار خانم ایمانی	شناخت نحوه کنترل عفونت	<p>۱. تعریف بروز عفونت را بدانند.</p> <p>۲. زنجیره عفونت را نام ببرند.</p> <p>۳. فرآیند عفونت را شرح دهند.</p> <p>۴. چگونگی دفاع بدن در مقابل عفونت را توضیح دهند.</p> <p>۵. عوامل موثر بر بروز عفونت را برشمارند.</p> <p>۶. فرآیند پرستاری در کنترل عفونت را شرح دهند.</p> <p>۷. چگونگی طبقه بندی وسایل را جهت ضد عفونی توضیح دهند.</p> <p>۸. با مفهوم CDC یا مرکز کنترل بیماریهای واگیر آشنا شوند.</p> <p>۹. اصطلاحات رایج در این مبحث را بیاموزد</p>	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۷	سرکار خانم ایمانی	شناخت مفهوم تعادل مایعات و الکترولیتها و دفع ادرار	<p>۱. نقش آب و مایعات را در بدن شرح دهند.</p> <p>۲. با اصطلاحات مهم این مبحث آشنا شوند.</p> <p>۳. کم آبی در بدن و عوارض آن را شرح دهند</p> <p>۴. راه های از دست دادن آب را در بدن توضیح داده و عوارض مهم آن را برشمارند.</p> <p>۵. با سیستم تناسلی و ادراری آشنا شوند.</p> <p>۶. با سنداژ و نمونه گیری ادراری آشنا شوند.</p> <p>۷. عواملی که بطور معمول بر دفع ادرار تأثیر گذاشته را توضیح دهد.</p> <p>۸. شرایط مناسب جهت جمع آوری نمونه های ادراری را شرح دهد.</p> <p>۹. مشخصات ادرار طبیعی و غیر طبیعی را توضیح دهد.</p> <p>۱۰. تست های تشخیص معمول از سیستم ادراری را تفسیر نماید.</p> <p>۱۱. اقدامات پرستاری جهت بهبود دفع ادرار طبیعی را توضیح دهد</p> <p>۱۲. مراقبت پرستاری مناسب جهت کاهش بی اختیاری ادرار را شرح دهد.</p> <p>۱۳. شرایط لازم برای قرار دادن سوند ادراری را شرح دهد.</p>	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۸	سرکار خانم ایمانی	شناخت و مفهوم گوارش و دفع گوارشی	<p>۱. نقش گوارش را در بدن شرح دهند.</p> <p>۲. با اصطلاحات مهم این مبحث آشنا شوند.</p> <p>۳. مشکلات گوارشی در بدن و عوارض آن را شرح دهند</p> <p>۴. با سیستم گوارشی آشنا شوند.</p> <p>۵. عواملی که بطور معمول بر دفع گوارشی تأثیر گذاشته را توضیح دهد.</p> <p>۶. اقدامات پرستاری جهت بهبود دفع گوارشی طبیعی را توضیح دهد</p> <p>۷. فیزیولوژی دفع گوارشی را توضیح دهد.</p> <p>۸. انواع انما و انحراف مسیر روده ای را توضیح دهد.</p>	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی

۹	سرکار خانم ایمانی	آشنایی کلی با کنترل علائم حیاتی در بیماران	<ol style="list-style-type: none"> ۱. علائم حیاتی مهم در بیماران را نام ببرید. ۲. موارد مهم هنگام کنترل درجه حرارت بیمار را شرح دهد. ۳. شرایط لازم جهت کنترل فشار خون بیمار را شرح دهد. ۴. بهترین طرق گرفتن نبض و تنفس را بیاموزد. ۵. اوراق مخصوص ثبت علائم حیاتی را بشناسند. ۶. توانایی آموزش به بیمار جهت کنترل علائم را کسب نمایند. ۷. اصطلاحات رایج در هنگام کنترل علائم حیاتی را بیاموزد. 	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۱۰	آقای بخشی عرب	آشنایی با پذیرش، انتقال و ترخیص بیمار	<ol style="list-style-type: none"> ۱. مفهوم پذیرش بیمار و شرایط آنرا در مرکز بهداشتی- درمانی شرح دهند. ۲. تعریفی از انتقال بیمار در بخشهای و مراکز بهداشتی درمانی ارائه دهند. ۳. شرایط ترخیص بیمار را از مرکز بهداشتی درمانی برشمارند. ۴. با پرونده بیمار به عنوان یک سند مهم و قانونی آشنا شوند. ۵. با چگونگی ثبت موارد بخصوص در پرونده آشنا شوند. ۶. برگه ها و مدارک موجود در پرونده را بشناسند. 	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۱۱	آقای بخشی عرب	شناخت اصول گزارش نویسی در پرستاری	<ol style="list-style-type: none"> ۱. برخی از مفاهیم گزارش نویسی را تعریف نمایند. ۲. ارتباط چند وجهی در تیم مراقبت بهداشتی را شرح دهند. ۳. با نحوه ثبت گزارش ها آشنا شوند. ۴. چگونگی گزارش دهی صحیح را بیاموزند. ۵. نکات مهم گزارش دهی را بشناسد. 	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۱۲	آقای بخشی عرب	شناخت مفهوم تأمین امنیت بیمار + فرآیند ارتباط بین بیمار و کادر درمان	<ol style="list-style-type: none"> ۱. تأمین امنیت بیمار را توسط پرستار شرح دهند. ۲. با اساس دانش و پایه علمی پرستاری در این مبحث آشنا شوند. ۳. تفکر انتقادی در مراقبت از مددجو بیاموزند. ۴. ارتباط بین تفکر منتقدانه و علم ارتباطات را شرح دهند. ۵. قدرت تصمیم گیری و ارتباطات را توضیح دهند. ۶. عوامل موثر در ارتباط بین تیم درمان و مددجو را شرح دهند. ۷. نقش داشتن ارتباط مناسب با مددجو و ارتقاء روند درمان را بیاموزند. ۸. انواع ارتباطات (کلامی و غیر کلامی) را تعریف نمایند. 	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی
۱۳	آقای بخشی عرب	آشنایی با اصول مراقبت از زخم ها	<ol style="list-style-type: none"> ۱. چگونگی مراقبت از زخم ها را بیاموزند. ۲. انواع زخم ها را طبقه بندی نمایند. ۳. فیزیولوژی ترمیم زخم را شرح دهند. ۴. عوامل موثر بر ترمیم زخم ها را برشمارند. ۵. زخم ها را بر اساس فرآیند پرستاری بررسی نمایند. ۶. آموزش به بیماران را در جهت حفاظت از زخم بیاموزند. 	شناختی	سخنرانی و بحث گروهی	ماژیک و وایت برد- کامپیوتر- دیتا پروژکتور	حضور منظم در جلسات مطالعه مباحث قبل از کلاس شرکت فعال در بحث گروهی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی تکوینی: ۱۰

نمره به درصد: ۱۰۰

فعالیت دانشجوی: ۱۰

حضور منظم دانشجوی: ۱۰

ارزشیابی تراکمی (نهایی): ۷۰

منابع:

الف) اصلی

۱. موسوی، ملیحه السادات، عالیخانی، مریم. (۱۳۸۲). روش های پرستاری بالینی. تهران: شهرآب-آینده سازان (تجدید نظر چهارم)
۲. کورانیان فرانک اصغری محمود. (۱۴۰۰). مفاهیم پایه در پرستاری. مشهد: انتشارات پرستاران جوان.
۳. پوتر، پاتریشیا آن، پری، آن گریفین (۱۳۸۱). اصول و فنون پرستاری پوتر و پری، ترجمه اساتید دانشکده پرستاری و مامایی ایران. تهران: سالمی.
۴. Kozier, B, Erb, G, Fundamental of nursing: concepts. Process and practice. Last Ed. New York: prentice Hall.
۵. برونر سودارث، پرستاری داخلی و جراحی ۲۰۲۲، نشر جامعه نگر

ب) وابسته

- ۱- نوبهار، منیر. اصول و فنون پرستاری. نشر بشری، تحفه ۱۳۸۶.
- ۲- روزبهان، بابک، دهقان زاده، شادی. (۱۳۹۲). نشر جامعه نگر، تهران.
- ۳- تیلور، کارول و همکاران. اصول پرستاری تیلور: مهارتهای بالینی پرستاری، آخرین چاپ.
- ۴- دوگاس . اصول و فنون مراقبت از بیمار، نگرشی جامع بر پرستاری.